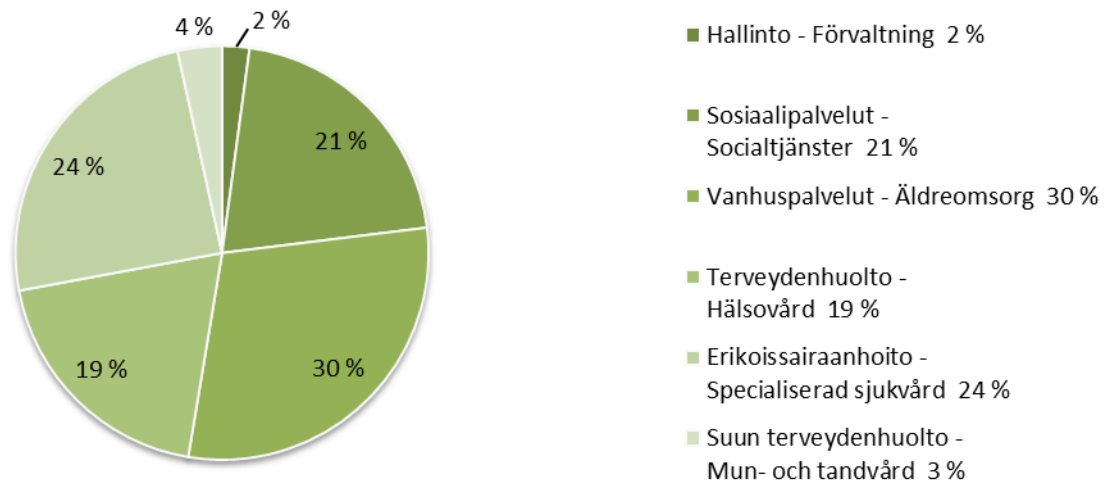

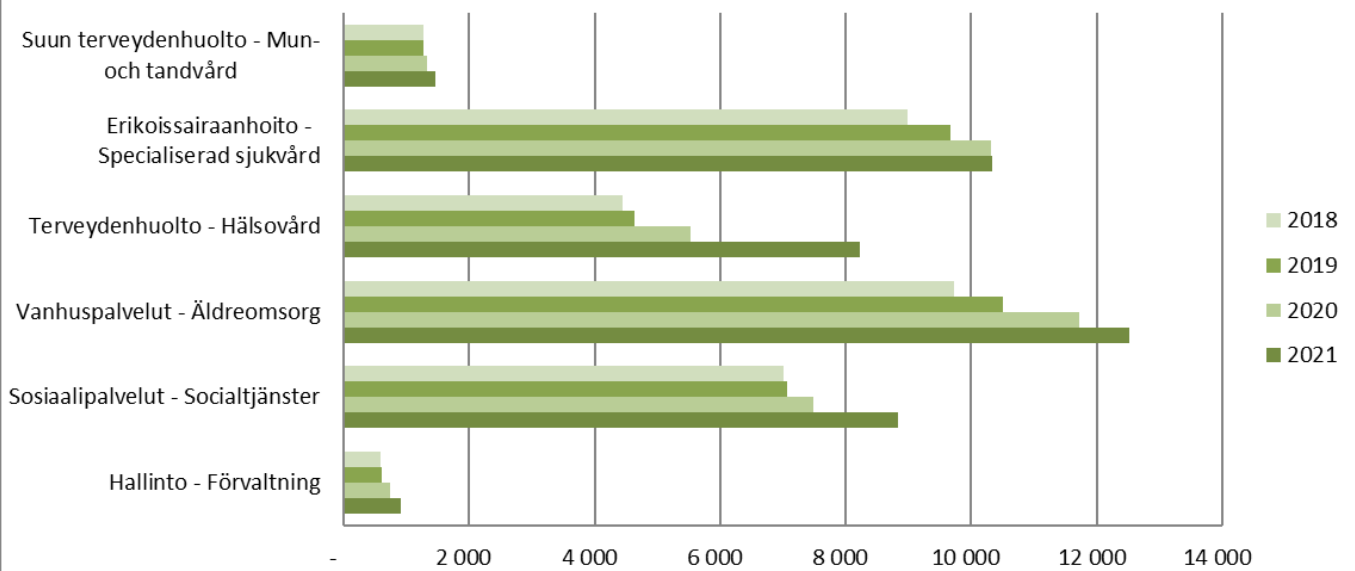
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRD

Toimintamenot 2021 Verksamhetsutgifter 42,2 M€

Toimintamenot 2018 - 2021 Verksamhetsutgifter, 1000 €

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRD

HALLINTO - FÖRVALTNING
SOSIAALIPALVELUT - SOCIALTJÄNSTER
VANHUSPALVELUT - ÄLDREMSORG
TERVEYDENHUOLTO - HÄLSOVÅRD
SUUN TERVEYDENHUOLTO - MUN- OCH TANDVÅRD
ERIKOISSAIRAANHOITO - SPECIALISERAD SJUKVÅRD

Sosiaali- ja terveystoimen tulosalueet ovat sosiaalipalvelut, vanhuspalvelut, terveydenhuolto ja erikoissairaanhoito sekä suun terveydenhuolto.

Tulosalueiden lisäksi sosiaali- ja terveystoimikunnan alaisuudessa toimivat myös toimialan hallinto, vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävänä on edistää ja ylläpitää kuntalaisten terveyttä, hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä ja sosiaalista turvallisuutta sekä kaventaa väestöryhmien välisiä terveyseroja. Lisäksi toimiala huolehtii kuntalaisten tarpeen mukaisten perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja sosiaalipalvelujen saataavuudesta ja laadusta sekä viimesijaisesta toimeentuloturvasta, hoivasta ja huolenpidosta elämän kaikissa vaiheissa.

Sosiaali- ja terveystoimialueen Social- och hälsovårdsnämnden

Vastuuhenkilö - ansvarsperson: Ulla Tikkanen sosiaali- ja terveystoimialueen johtaja - social-och hälsov.direktör	TP Bokslut 2020	TA BG 2021	Muutokset Ändring 2021	Muutettu TA Ändrad BG 2021	TP Bokslut 2021	Poikkeama Avvikelse 2021
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	959 884	895 400		895 400	1 498 755	-603 355
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	2 388 484	2 384 060		2 384 060	1 959 532	424 528
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	1 031 607	674 000		674 000	2 202 832	-1 528 832
Muut toimintatuotot - Övriga inkomster	82 832	65 300		65 300	393 492	-328 192
Sisäiset tuotot - Interna inkomster	41 082				61 731	-61 731
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	4 503 890	4 018 760	0	4 018 760	6 116 343	-2 097 583
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-9 574 289	-9 787 172	-625 000	-10 412 172	-10 076 350	-335 822
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-21 514 465	-20 792 050	-2 500 000	-23 292 050	-25 987 324	2 695 274
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och varor	-864 306	-654 750		-654 750	-1 018 399	363 649
Avustukset - Understöd	-1 412 729	-1 286 000		-1 286 000	-1 720 736	434 736
Muut toimintakulut - Övriga utgifter	-545 674	-169 250		-169 250	-231 035	61 785
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-3 214 409	-3 135 532		-3 135 532	-3 257 356	121 824
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-37 125 872	-35 824 754	-3 125 000	-38 949 754	-42 291 201	3 341 447
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-32 621 982	-31 805 994	-3 125 000	-34 930 994	-36 174 858	1 243 864

SUORITTEET JA TUNNUSLUVUT

Sosiaali- ja terveystoimi Social- och hälsovård	TP Bokslut 2020	TA BG 2021	TP Bokslut 2021	Poikkeama Avvikelse
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal				
Toimintamenot - Verksamhetsutgifter (brutto)	37 125 872	38 949 754	42 291 201	3 341 447
euro /asukas - euro /invånare (brutto)	3 790	3 923	4 156	233
euro /asukas - euro /invånare (netto)	3 330	3 203	3 555	351
Asukkaat - Invånare	9 797	9 929	10 177	248

Toiminta

Sosiaali- ja terveystoimessa vuoden 2020 alussa alkanut koronapandemia vaikutti koko vuoden 2021 ajan toimialan kaikkien yksiköiden toimintaan.

Vuonna 2021 oli koronan lisäksi muitakin isoja toiminnan muutokseen liittyviä ja uuden oppimista vaativia asioita. Kyky tunnistaa muutostarpeet ja reagoida muuttuneeseen toimintaympäristöön nopeasti auttoi selviytymisessä vaikeassa ja pitkään jatkuneessa poikkeustilanteessa.

Merkittävä henkilöstöön, asiakastyöhön ja kuntalaisiin vaikuttava muutos oli Apotti-asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönotto. Huhtikuussa 2021 toteutui Apotin ensimmäinen ja laajempi käyttöönotto ja toinen marraskuussa, jolloin otettiin käyttöön sosiaalipalvelujen Apotti-kokonaisuus. Henkilökunta osallistui kattavasti Apottikoulutukseen ja käyttöönotto sujui jopa ennakoitua paremmin osaavien Apotti-tukihenkilöiden tukemana.

Sote-lainsäädäntö hyväksyttiin kesällä 2021 ja Länsi-Uudenmaan sotehankkeen mukainen valmistelu jatkui tiiviisti.

Kaikilla tulosalueilla ratkottiin vastaantulevia haasteita ja noudatettiin päivittyviä kansallisia, alueellisia ja paikallisia ohjeistuksia onnistuneesti. Korona pysyi Kauniaisissa hyvin hallinnassa. Tartuntatautiin ja rokotustiimin rooli vahvistui. Vastaanotolla kehitettiin uutta tiimimallia, joka tuki etäpalvelujen juurruttamista.

Palvelutarpeen ja resurssien riittävyyden arviointia tehdään jatkuvasti. Väestömäärä ylitti 10 000 asukkaan rajan ja terveystoimien käyttäjäksi kirjautui edelleen uusia muiden kuntien asukkaita (yhteensä vuoden 2020 lopussa noin 2200 henkilöä). Kasvu näkyy vastaanoton lisäksi äitiys- ja lastenneuvolan, fysioterapian ja suun terveydenhuollon palvelujen kysynnän lisääntymisenä.

Palvelujen virtaviivaistaminen digitaalisten palvelujen avulla, Apotin käyttöönotto, hoitopolkujen selkiyttäminen Leanin avulla sekä Lean-periaatteisiin perustuva johtaminen on ollut keino lisätä sekä palvelujen saatavuutta, että laatua ja tuottavuutta. Palveluohjauksen kehittäminen ja muistiin osaamisen vahvistaminen, monialainen yhteistyö ja palvelujen integrointi lisäävät toiminnan tuloksellisuutta.

Kaupungin strategia

Sosiaali- ja terveystoimen vision mukaan teemme asioita uudella tavalla asiakkaan ja kuntalaisen hyväksi ja olemme sote-kentässä ketterä, uudistuva ja tehokas toimija.

Sosiaali- ja terveystoimen näkökulmasta keskeisiä vuoden 2021 kaupungin strategisia linjauksia ovat "Kuntalainen keskiössä", "Fiksun toiminnan, talouden ja yhteistyön Kauniainen" sekä "Elinvoimainen kaupunki". Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja terveyserojen kaventaminen sekä monialainen yhteistyö ovat näkökulmana kaikessa toiminnassa.

Toimintaa seurataan neljän eri näkökulmaa tarkastelevien mittarien avulla: asiakaslähtöisyys, henkilöstökokemus, toiminnallinen kyvykkyys sekä vaikuttavuus ja laatu. Asiakaslähtöisyys on osallisuutta, hyvää asiakaskokemusta ja palvelujen saatavuutta. Toiminnallista kyvykkyyttä mitataan digitaalisten palvelujen käytöllä, palveluprosessien sujuvuudella ja palvelujen saatavuudella. Henkilöstökokemuksen seuraaminen toteutui vuonna 2021 mm. Pulssi-mittauksilla. Hyvinvoiva väestö, terveyserojen kaventuminen ja organisaation hyvä maine palveluntuottajana ovat osoituksia vaikuttavuudesta ja toiminnan laadusta.

Väestön hyvinvoinnin ja terveyserojen kehittymistä ja toiminnan vaikuttavuutta seurataan osallistamalla väestö- tutkimuksiin, kuten Fin-sote2018. Vuonna 2021 Kauniainen oli mukana toteuttamassa pääkaupunkiseudun hyvinvointitutkimusta.

Sote-muutosvaiheessa ja laajan asiakas- ja potilastietojärjestelmämuutoksen takia on ollut tärkeää vahvistaa ketterän oppimisen taitoja, systeemiajattelua, uusia toimintatapoja ja henkilöstön hyvinvointia tukevia rakenteita.

Länsi-Uudenmaan sote- hanketta toteutetaan Tulevaisuuden sote-keskushankkeessa, perhekeskushankkeessa, rakennehankkeessa ja ICT- ja

tietojohtaminen hankkeessa, joista rakennehanke päättyi 2021 lopussa. Kymmenen Länsi-Uudenmaan kunnan (C10) sote-hankkeessa aloitettu työ jatkuu vuonna 2022 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen valmisteluelimissä.

Talous

Sosiaali- ja terveystoimen sitova toimintakate teutui 103,6 prosenttisesti ylittäen talousarvion 1 243 864 eurolla. Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon kulut kasvoivat 700 000 euroa edellisvuoteen verrattuna ja työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi 185 000 euroa edellisvuoteen verrattuna. Myös lastensuojelun kulut kasvoivat 383 000 eurolla verrattuna vuoteen 2021

Vuoden 2020 tilinpäätökseen nähden toimintakate kasvoi vuonna 2021 10,8 % (3,5 Meur). Palvelutarpeen kasvusta, Apotin käyttöönotosta ja koronaepidemiasta johtuviin kuluihin valtuusto myönsi 3 125 000 euron lisämäärärahan. Lopulliset toimialan oman toiminnan koronakulut olivat 2 515 000 euroa. Sosiaali- ja terveysministeriö korvasi hakemuksesta kaupungille ajalla 1.1.-31.8.2021 aiheutuneita koronakuluja yhteensä 1 562 560 euroa. Korvaus on huomioitu tilinpäätöksessä ja kohdistettu kustannuspaikoille kulujen syntymisen suhteessa.

Henkilöstö

Toimialalla oli 2021 yhteensä 160 vakanssia.

Sosiaalipalveluissa yhtenäistettiin vakanssinimikkeistöä ja muutettiin yksi erityissosiaaliohjaajan ja kaksi palveluohjaajan vakanssia sosiaaliohjaajan vakansseiksi.

Hallintopäällikön vakanssi muutettiin 1.1.2021 alkaen tehtäväkuvaa paremmin kuvaavaksi talous- ja hallintopäälliköksi. Hallintoon siirtyi vuodeksi 2021 vanhuspalveluista myös Apotti-hankepäällikkö, joka toimii resurssisopimuksella (0,4) Apotti-organisaatiossa.

Väestön ikääntymisen myötä neuvonnan- ja ohjauksen sekä palvelutarpeen arvioinnin tarve on lisääntynyt ja palveluohjaustiimin kehittämisen tarve korostui. Lähiesimiestoiminnan vahvistamiseksi perustettiin vastaavan sairaanhoitajan vakanssi Villa Bredan asumisyksikköön.

Suun terveydenhoitoon perustettiin 1.9.2021 läh-

tien hammashoitajan ja osa-aikaisen hammaslääkärin vakanssit. Vakansseja ei voitu ottaa käyttöön vielä 2021 hammashoitajapulan takia. Hammashoitolan toimistohuone muutettiin vastaanottohuoneeksi, joka valmistui syksyllä.

HALLINTO – FÖRVALTNING**Hallinto****Förvaltning**

Vastuuhenkilö - ansvarsperson:

Ulla Tikkanen

sosiaali- ja terveysjohtaja - social-och hälsov.direktör

	TP Bokslut 2020	TA BG 2021	Muutokset Ändring 2021	Muutettu TA Ändrad BG 2021	TP Bokslut 2021	Poikkeama Awikelse 2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	40 597	20 000	0	20 000	78 535	-58 535
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-745 339	-709 056	-90 000	-799 056	-904 969	105 913
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-704 742	-689 056	-90 000	-779 056	-826 434	47 378

Toiminta

Apotin, koko toimialaa koskevan laajan toiminnanmuutoshankkeen, käyttöönotto siirtyi vuodesta 2020 ja toteutettiin kahdessa vaiheessa, keväällä ja syksyllä 2021. Koronapandemian aiheuttamista lisähaasteista huolimatta käyttöönotto sujui hyvin.

Ketterän organisaation mukainen muutosvalmius helpotti toiminnan kehittämistä uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän, koronapandemian ja Länsi-Uudenmaan sotehankkeiden määräämään suuntaan.

Länsi-Uudenmaan kuntien yhteistyö toteutui monella rintamalla, kun monet hankkeet käynnistyvät vuoden 2021 alussa.

Sisäisen ja ulkoisen viestinnän tarve korostuu muutoksessa. Länsi-Uudenmaan soteuudistusta tukeva viestintä on ollut monipuolista. Intran ja kotisivujen sivujen kehittämistä jatkettiin 2021 ja aloitettiin mm. kuukausittain pidettävät Teams-henkilöstöinfot.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta on toteutettu ja kehitetty yhteistyössä erityisesti sivistystoimen kanssa.

Talous

Sotehallinnon sitova toimintakate ylitti talousarvion 47 000 eurolla (6,0 %). Henkilöstökulut ovat ylittyneet mm. perhevapaasijaisuuden takia ja lisäksi Länsi-Uudenmaan sote-hankkeeseen ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön on otettu tilapäistyövoimaa.

SOSIAALIPALVELUT - SOCIALTJÄNSTER

Sosiaalipalvelut käsittää sosiaalityön, lastensuojelun, päihdehuollon, vammaispalvelut, kehitysvammahuollon, lastenvalvojan palvelut, perheneuvonnan, toimeentuloturvan, maahanmuuttajatyön, pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanoton sekä yleisten vuokra-asuntojen ja eläkeläisasuntojen välityksen ja myöntämispäätösten tekemisen.

Velkaneuvonta sekä sosiaali- ja kriisipäivystyspalvelut hankitaan ostopalvelusopimuksella Espoon kaupungilta.

Sosiaalipalvelut

Socialtjänster

Vastuuhenkilö - ansvarsperson:

Jaana Myhrberg

sosiaalipalvelupäällikkö - socialservicechef

	TP Bokslut 2020	TA BG 2021	Muutokset Ändring 2021	Muutettu TA Ändrad BG 2021	TP Bokslut 2021	Poikkeama Avikelse 2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	488 004	392 000	0	392 000	447 451	-55 451
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-7 489 038	-6 885 892	-600 000	-7 485 892	-8 840 956	1 355 064
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBRIDAG	-7 001 034	-6 493 892	-600 000	-7 093 892	-8 393 505	1 299 613

Toiminta

Sosiaalityön painopiste sekä perhe- että aikuis-sosiaalityössä on ollut enenevästi maahanmuuttaja-asiakkuuksissa; muualta Suomesta kuntaan muuttaneista, joiden lakisääteinen kotoutumisaika on umpeutunut ja jotka tarvitsevat paljon erilaista apua arjessa selviytymiseen. Perheiden avun saamisen edellytys onkin monialainen yhteistyö sivistystoimen, terveydenhuollon ja järjestötoimijoiden kesken.

Vuoden 2021 aikana erityisesti lastensuojelutehtävät työllistivät sosiaalipalveluja.

Perheneuvolan työ on painottunut 7-15- vuotiaiden lasten ja nuorten ja heidän perheidensä tukemiseen.

Perheneuvolassa ja lastenneuvolassa on yhteinen psykologi. Lastenpsykiatri toimii 2 pv/kk, minkä lisäksi on lastenpsykiatrin konsultatiivimahdollisuus. Perheneuvolan työote on moniammatillinen ja yhteistyötä tehdään sekä kaupungin sisäisten toimijoiden (koulut, varhaiskasvatushoito, nuorisotoimi, lastensuojelu) että kolmannen sektorin kanssa.

Talous

Sosiaalipalvelujen sitova toimintakate ylitti talousarvion 1 300 000 eurolla (18,3 %). (Lastensuojelun menot kasvoivat 28 %:lla eli 383 000 eurolla edellisvuoteen verrattuna. Lastensuojelun kuluihin haettu lisämääräraha ei kattanut täysin kasvaneita menoja.

Edellä kuvatun lastensuojelun palvelutarpeen kasvun lisäksi toimintakatteen ylitykset ovat muodostuneet mielenterveyskuntoutujien avopalveluista (ylitys 264 000 €), henkilökohtaisista avustajista (ylitys 238 000 €), vaikeavammaisten palveluasumisesta (ylitys 148 000 €), kehitysvammahuollon avopalveluista (ylitys 456 000 €) ja muista kehitysvammahuollon palveluista (ylitys 299 000 €). Pääosin syynä on palvelutarpeen kasvu. Lisämääräraha ei kattanut täysin kasvaneita menoja.

Työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi 185 000 eurolla edellisvuoteen verrattuna. Todettakoon, että koronaepidemiolla on ollut vaikutuksia yleiseen työllisyystilanteeseen ja työmarkkinatuen kuntaosuuteen.

Henkilöstökulut toteutuivat täysimääräisinä ilman merkittävää ylitystä (toteuma 100,3 %).

Sosiaalipalvelut	TP	TA	TP	Poikkeama
Socialtjänster	Bokslut	BG	Bokslut	Avvikelse
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2020	2021	2021	
Lapsiperheiden sosiaalityö / lastensuojelu -	1 362 459	1 596 000	1 745 141	149 141
Lastensuojeluilmoitukset, lkm -Barnskyddsanmälningar, antal	214	210	200	-10
Avohuollon ja jälkihuollon asiakkaat (lapset) - Klienter (barn) inom öppenvården och eftervården	48	50	40	-10
Lastensuojelun sijaishuolto, vrk - Vård utanför hemmet inom barnskyddet, dygn	2327	2 900	6652	3 752
Päihde- ja mielenterveystyö - Missbrukar- och mental- vård	403 814	305 500	504 138	198 638
Päihdehuollon laitospalvelut, vrk - Institutionstjänster inom missbrukarvården, dygn	0	80	42	-38
Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut, vrk - Boendetjänster för mentalvårdspatienter, dygn	2750	3 100	119	-2 981
Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto - Handikappservice och omsorg om personer med ut- vecklingsstörning	3 655 985	3 631 900	4 354 966	723 066
Palveluasuminen, vrk - Serviceboende, dygn	8210	8 100	11372	3 272
Kuljetustuki (vpl), asiakkaat - Färdtjänst (lagen om service och stöd på grund av handikapp), klienter	139	230	150	-80
<i>euro /asiakas - euro/klient</i>	2861	1 957	1945	-12
Omaishoidontuki, alle 65 vuotiaat asiakkaat, lkm - Stöd för närstående vård, klienter under 65 år, antal	31	30	31	1
Perheneuvola - Familjerådgivningen	241 438	210 513	271 425	60 912
Käyntejä - Besök	1480	1 760	1697	-63
Asiakkaat - Klienter	188	210	191	-19
<i>euro /käynti - euro /besök (brutto)</i>	163	120	160	40

VANHUSPALVELUT – ÄLDREMSORG

Vanhuspalvelujen tulosalueeseen kuuluu tehostetun palveluasumisen asumisyksikkö, kotihoito, palveluohjaustiimi, palvelukeskus ja keskitetty laitoshuolto. Vanhuspalvelujen toiminta on keskitetty Villa Bredan kiinteistöön. Terveyskeskussairaalatasoinen sairaanhoito ja kuntoutus ostetaan Espoon sairaalasta.

Vanhuspalvelujen tehtävänä on tukea ikäihmisten toimintakykyä ja itsenäistä selviytymistä sekä heidän asumistaan kotona tai kodinomaisissa oloissa mahdollisimman pitkään.

Vanhuspalvelut

Äldremsorg

Vastuhenkilö - ansvarsperson:

Anna-Maija Liedempohja

vanhuspalvelupäällikkö-äldremsorgschef

	TP Bokslut 2020	TA BG 2021	Muutokset Ändring 2021	Muutettu TA Ändrad BG 2021	TP Bokslut 2021	Poikkeama Awikelse 2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	2 705 091	2 117 500	0	2 117 500	2 480 702	-363 202
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-11 711 373	-11 194 511	-600 000	-11 794 511	-12 509 577	715 066
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-9 006 282	-9 077 011	-600 000	-9 677 011	-10 028 875	351 864

Toiminta

Tehostetun palveluasumisen yksikön nimi muutettiin vuoden 2021 alussa asumisyksiköksi. Muutoksella haluttiin korostaa ryhmäkotien asukkaiden roolia asukkaina. Tavallinen palveluasuminen Villa Apollossa lopetettiin 31.3.2021, koska kysyntä sille oli vähentynyt merkittävästi. Jatkossa palveluasuminen hankitaan ostopalveluna.

Vuoden 2021 aikana jatkettiin edellisenä vuonna aloitettua kauniaislaisten muistisairaiden hoitopolun kehittämistä. Suunniteltiin ja kehitettiin muistipoliklinikan toimintaa: muistipoliklinikan lääkärinä toimii Terveyspalveluiden geriatri ja muistikoordinaattorin tehtäviä hoiti omasta tehtävästään vapautettuna ollut palveluohjaustiimin sosiaaliohjaaja, jolla oli tehtävään soveltuva koulutus. Päätettiin perustaa uudet vakanssit muistihoidajalle ja muistikoordinaattorille ja määrätahat niille saatiin vuodelle 2022. Muistipoliklinikan asiakasmäärä on vuoden aikana kaksinkertaistunut.

Palveluohjaustiimin toimintaa kehitettiin siten, että vanhusten palvelu- ja sosiaaliohjauksen

työnjako ja tehtävänkuvat määriteltiin aikaisempaa tarkemmin. Aiemmin kotihoidon sairaanhoidtajien tehtäviin kuuluneet palvelutarpeen arvioinnit siirtyivät palveluohjaustiimin toiminnaksi, mikä vapautti kotihoidon työntekijöitä varsinaisiin tehtäviinsä.

Koronapandemia vaikutti jo toista vuotta peräkkäin merkittäväällä tavalla vanhuspalvelujen toimintaan. Villa Breda oli lähes koko vuoden suljettuna ulkopuolisilta asiakkailta. Ryhmätoimintojen ollessa keskeytyksissä päivätoimintaa jatkettiin pienimuotoisesti yksilötoimintana. Edellisenä vuonna aloitettua Gubbe-ystäväpalvelukokeilua jatkettiin.

Ikäihmisten ravitsemuksen kehittämistä yhteistyössä ruoka- ja puhdistuspalvelujen sekä terveyspalvelujen ravitsemusterapeutin kanssa jatkettiin. Kehittämistyössä on mukana myös Itä-Suomen yliopisto. Soccan Gerometro-hankkeessa kehittämiskohteena oli saattohoito, sosiaalinen kuntoutus ja kuntouttava päivätoiminta.

Länsi-Uudenmaan kuntien yhteiskehittämishankkeina luotiin Arvokas elämän loppuvaihe –konsepti, johon liittyvät koulutukset käynnistyivät joulukuussa ja jatkuvat kevään 2022 aikana. Yhteishankkeena määriteltiin myös tehostetun palveluasumisen sisältö ja toimintamalli ja luotiin palvelulle yhteiset myöntämisperusteet.

Asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotti otettiin vanhuspalveluissa käyttöön 24.4.2021. Käyttöönottoa edelsi mittava henkilöstön koulutus, kun työntekijät saivat keskimäärin kolmen päivän pituisen koulutuksen ja sen lisäksi harjoittelivat käyttöä itsenäisesti. Käyttöönotto sujui suunnitelmien mukaan, mutta järjestelmän laajuuden vuoksi opettelu jatkuu edelleen.

Toinen koronavuosi on poikkeusjärjestelyjen ja lisätyön vuoksi koetellut edelleen työntekijöiden jaksamista. Edelleen vanhuspalvelujen hoitotyöhön on kuitenkin saatu kohtuullisen hyvin henkilökuntaa. Vakituiset tehtävät on saatu täytettyä, mutta sijaisista on kova pula. Sijaisia on jouduttu hankkimaan henkilöstövuokrausyrityksiltä.

Vastaavan laitoshuoltajan kesäkuussa avoimeksi tullutta vakanssia ei saatu täytettyä loppuvuoden aikana. Laitoshuollon esimiestehtäviä on oman toimensa ohella hoitanut palvelukeskuksen esimies.

Asumisyksikön esimiestyö organisoitiin uudelleen siten, että maaliskuusta alkaen kummassakin kerroksessa on ollut oma lähiesimies.

Talous

Vanhuspalvelujen sitova toimintakate ylitti talousarvion 561 000 eurolla (5,9 %). Koronavirus ja Apotin käyttöönotto lisäsivät henkilöstötarvetta ja työvoimapulan takia on tukeuduttu osin henkilöstöpalveluyrityksiin. Kuluja ovat kasvattaneet myös tehostetun palveluasumisen ostot sekä sairaalahoito Espoon sairaalassa.

Vanhuspalveluissa koronakulujen osuus oli 102 000 euroa, joista suurin osuus on suojavarusteiden ostoja ja osin sijaiskuluja.

Vanhuspalvelut	TP	TA	TP	Poikkeama
Äldreomsorg	Bokslut	BG	Bokslut	Avvikelse
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2020	2021	2021	
Kotihoito - Hemvård	1 612 530	1 594 200	1 740 774	146 574
Käynnit (kotihoito ja kotisairaanhoido)				
- Besök (Hemvård och hemsjukvård)	45 582	45 500	37 051	-8 449
euro /käynti - euro /besök (brutto)	35	34	47	
Omaishoidontuki, yli 65 vuotiaat asiakkaat, lkm - Stöd för närståendevård, klienter över 65 år, antal	55	48	60	12
Hoivayksikkö - Vårdenheten (Villa Breda)	4 411 661	4 411 600	4 332 470	-79 130
Hoitopäivät - Vårddagar	21 020	21 900		
Kuormitus-% - Belastning-%	96	100		-100
euro /hoitopäivä - euro /vårddag (brutto)	210	198		
Sairaala - Sjukhus (Espoon Sairaala)	1 171 139	1 550 000	1 845 557	295 557
Hoitopäivä - Vårddagar	2 363	3 250	2 844	-406
euro /hoitopäivä - euro /vårddag (brutto)	496	396	649	253
Ostopalvelut -	811 467	950 000	860 557	-89 443
Ostovuorokaudet, lkm -	6 154	5 500	8 382	2 882
Ostovuorokaudet, euro/vrk (keskim.) -	132	153	103	-50

TERVEYDENHUOLTO - HÄLSOVÅRD

Terveydenhuolto käsittää terveyskeskuksen avohoidon toiminnot sisältäen myös sairaalakuuljetuksen.

Terveydenhuollon tehtävänä on edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia sekä tarjota väestölle tarpeenmukaista hoitoa.

Terveydenhuolto**Hälsovård**

Vastuhenkilö - ansvarsperson:

Pia Höglund

yliääkäri - överläkare

	TP Bokslut 2020	TA BG 2021	Muutokset Ändring 2021	Muutettu TA Ändrad BG 2021	TP Bokslut 2021	Poikkeama Åwikelse 2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	769 764	940 200	0	940 200	2 573 616	-1 633 416
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-5 529 648	-5 289 642	-1 650 000	-6 939 642	-8 227 671	1 288 029
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-4 759 884	-4 349 442	-1 650 000	-5 999 442	-5 654 056	-345 386

Toiminta

Terveydenhuollon tehtävänä on edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia sekä tarjota väestölle oikea-aikaista, vaikuttavaa ja asiakkaan kokonaistilanteen huomioivaa hoitoa. Nelimaaliviitekehys ja kaupunkistrategia ovat toimineet vuoden 2021 kehittämistyön viitekehyksinä.

Avosairaanhoidossa käynnistettiin keväällä 2021 tiimimalliin pohjautuva asiointimalli. Tiimin tuki, hoidon jatkuvuuden turvaaminen hoitovastavalmilla ja potilaiden asioiden hoitaminen mahdollisuuksien mukaan etävastaanotoilla tai asiointiportaali Maisassa on sujuvoittanut palveluja ja parantanut merkittävästi palvelujen saatavuutta. Kiireetön jono avosairaanhoidon vastaanotoille on käytännössä purettu, kun jokaisen terveysasemalle yhteyttä ottaneen asiakkaan asia pyritään saattamaan alulle jo saman työpäivän aikana. Näin ollen olemme jo saavuttaneet valtakunnallisen tavoitteen (alle 7 vrk) hoitopääsyn osalta.

COVID-19 pandemian jatkuminen, asiakastietojärjestelmä Apotin käyttöönotto sekä hoitohenkilöstön saatavuushaasteet ovat aiheuttaneet ajoittaista ruuhkautumista palveluissa.

Valinnanvapautta käyttävien asiakkaiden määrä jatkaa kasvua (n=2237 31.12.2021). Avosairaanhoidon tiimimallin kehittämistyö jatkuu paljon ja pitkään palveluja tarvitsevien PPT-asiakkaiden hoidon jatkohankkeessa, joka on kiinnitetty pilotiksi Länsi-Uudenmaan tulevaisuuden sotekehushankkeeseen. Toimintamallin kehittämisen tukena on ollut ulkopuolinen yhteistyökumppani. Ensimmäiseksi PPT-asiakasryhmäksi valikoitui korkeassa sairastumisriskissä olevat alle 70-vuotiaat asiakkaat.

Apotin toiminnallisuuden ja raportoinnin kehittämistyöhön on osallistuttu tavoitteena saada sekä perustason tietoa prosessien toimivuudesta,

asiakasvirroista että potilaiden hoidon vaikuttavuudesta ja viime kädessä kustannustehokkuudesta.

Asiakaskokemusta kuvaava HappyOrNot- mittari on pysynyt hyvällä tasolla (avosairaanhoito ja fyioterapia). Keskimäärin 95% asiakkaista on ollut palveluun tyytyväisiä. Palvelujen järjestämisen muutokseen avovastaanotolla valtaosa asiakkaista on ollut tyytyväisiä. Useimmat ovat kokeneet sujuvan, digitaalisen asioinnin helpoksi tavaksi hoitaa terveyshuolia ja hyvä saatavuus on vähentänyt ongelmien hankaloitumista. Jonkin verran tyytymättömyyttä aiheuttivat kiirevastaanoton odotusaika ja digi- sekä etävastaanottojen käytännön järjestelyihin liittyvät haasteet, joihin on tehty viestinnällisiä, toimintatapoihin ja suoraan asiakastietojärjestelmän parannuksia.

Neuvola- ja kouluterveydenhuollon lakisääteiset palvelut on voitu järjestää kaikille, vaikka terveydenhoitajatyövoimaa on jouduttu käyttämään covid-19 rokotustoiminnan tukena. Kouluterveydenhuollossa on valmistunut oppilashuollon käsikirja, joka kuvaa Kauniaisten toimintamallit koululaisten monialaisen tuen varmistamiseksi.

Lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisyohjelman jalkauttaminen on edennyt kouluympäristöön. Lasten ja nuorten psykiatrinen konsultaatiokanava on rakennettu tukemaan neuropsykiatrisesti oireilevien lasten ja nuorten diagnostiikkaa, kuntoutusta ja hoitoa. Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon yksiköissä on otettu käyttöön tiimimalliin pohjautuva vastuuhoitajamalli ja henkilöstö valmistautuu siirtymään osaksi Länsi- Uusimaan perhekeskusverkostoa.

Kuntoutus- ja mielenterveyspalvelut on sidottu aikaisempaa vahvemmin osaksi avosairaanhoitoa. Fysioterapeutti ja psykiatrinen sairaanhoitaja toimivat tiimissä monialaisen tiimin jäseninä ja ottavat suoraan hoitovastuun asiakkaista, joilla on heidän osaamisalueelle kuuluvia terveyshaasteita. Päihteiden käytön seuranta, AUDIT- kyselyt ja mini-interventiot toteutuvat osana kaikkia ehkäiseviä palveluja ja mielenterveystyötä. ”Kaatumisen ehkäisy”- hanke on juurrutettu osaksi vaikiintunutta toimintamallia.

Ennaltaehkäisevät terveystarkastukset ovat koronatilanteen takia tapahtuneet ainoastaan tarpeenmukaisesti, eikä erillisiä kutsumenettelyjä ole toteutettu. Ikääntyneiden terveystarkastusmalli on suunniteltu toteutettavaksi digitaalisella seulontamallilla ja käyttöönotto odottaa ruotsinkielisen Duodecimin terveystarkastus-ohjelmiston

käyttöönottoa (kevät 2022).

Henkilöstötyytyväisyyttä on mitattu säännöllisesti Pulssi- mittarilla. Avosairaanhoidon tiimissä on käytössä käytössä lisäksi viikkotason FORMS-mittari (työtyytyväisyys ja kuormitus).

Talous

Terveystalouden tulosalueen sitova toimintakate alitti talousarvion 345 386 eurolla (-5,8 %). Tulosalueelle kohdistui vuonna 2021 koronakuluja yhteensä 2 390 000 euroa, mikä on n. 94 % koko kaupungin koronakuluista. Toimintakatteen alitus saavutettiin valtuuston myöntämällä lisämäärärahaa sekä sosiaali- ja terveysministeriöltä saadulla koronakorvauksella.

SUUN TERVEYDENHUOLTO – MUN- OCH TANDVÅRD

Suun terveydenhuolto käsittää terveyden edistämisen, perushammashoidon sekä koko toimialaa palvelevan välinehuollon.

Erikoishammashoito järjestetään pääkaupunkiseudun suun erikoishoidon yksikössä.

Suun terveydenhuollon tehtävänä on terveyden edistäminen ja laadukkaiden suun terveydenhuollon palveluiden tuottaminen koko väestölle.

Suun terveydenhuolto

Mun- och tandvård

Vastuuhenkilö - ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Ulla Tikkanen	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Avvikelse
vs. vastaava hammaslääkäri- tf. ansvarig tandläkare	2020	2021	2021	2021	2021	2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	500 434	549 060	0	549 060	515 928	33 132
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-1 333 024	-1 430 653	-61 000	-1 491 653	-1 467 588	-24 065
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-832 591	-881 593	-61 000	-942 593	-951 660	9 067

Toiminta

Koronapandemia aiheutti edelleen v 2021 suun terveydenhuollolle haasteita hoidon toteuttamiselle. Toimintaa jouduttiin sopeuttamaan mm. henkilökunnan altistusten ja karanteenien vuoksi. Pandemian myötä virusmuunnokset ja sitä seuranneet toimintaohjeiden muutokset vaikuttivat hidastavasti koko vuoden 2021 toimintaan.

Uusi potilastietojärjestelmä Apotti otettiin käyttöön huhtikuussa 2021. Käyttöönotto hidasti aluksi toimintaa, koska toiminnan alussa oli pidennetyt hoitoajat. Lisäksi vastaanottoaikoja oli ensimmäisten käyttöönottoviikkojen aikana vähemmän yhden hammaslääkärin ja yhden suuhygienistin toimiessa Apottitukihenkilönä.

Suun terveydenhuollon osastonhoitaja toimi edelleen 40% työajastaan Apotti-asiantuntijana ja lisäksi vastasi Apotin käyttöönottoprojektista yhteistyössä Apotti-hankepäällikön kanssa sekä kevään että syksyn käyttöönotoissa.

Hammashoitajien saatavuudessa oli koko vuoden haastetta hakuprosessista huolimatta, vuokratyövoimalla pystyttiin korvaamaan osa puuttavaa henkilöstöä.

Talous

Suun terveydenhuollon tulosalueen sitova toimintakate ylitti talousarvion 9 066,59 eurolla toteutmaprosentin ollessa 101%. Koronasta ja Apotin käyttöönotosta johtuen toimintatuottoja kertyi 33 131,50 euroa edellisvuotta vähemmän. Lisäksi kesän ja syksyn aikana puuttui hammaslääkäreitä, mikä vähensi toimintatuloja. Henkilöstömenot toteutuivat arvioitua alhaisempana johtuen henkilöstön saatavuusongelmista ja siitä, että vuodelle 2021 budjetoitua hammaslääkäri-/hoitajainta ei saatu täytettyä.

Suun terveydenhuolto	TP	TA	TP	Poikkeama
Mun- och tandvård	Bokslut	BG	Bokslut	Avvikelse
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2020	2021	2021	
Vastaanotto -	1 189 551	1 328 970	1 356 730	27 760
Käynnit (oma toiminta) - Besök (egen verksamhet)	9 753	11 000	10 364	-636
Hammaslääkärikäynnit, sis.oik.käynnit	7 327	8 500	7 488	-1 012
Suuhygienistikäynnit	2 426	2 500	2 876	376
Peruuttamattomat poisjäännit %		4,5 %	5,8	
asiakasmäärä - kundantal (kaikki)	4 266	4 300		-4 300
asiakasmäärä - kundantal (tk-vaihtajat)	508	400		-400
euro /käynti - euro /besök	122	115	131	16
Maksusitoumusmenettely - Betalningsförbindelser	0	10 000	0	-10 000
Määrä, lkm	0	10	0	-10
euro /hoitajakso - euro /vårdperiod	0	1 000	0	-1 000
Happy Or Not-indeksi	92	92	94	2
Kustannukset per asukas	121	141	133	-8

ERIKOISSAIRAANHOITO – SPECIALISERAD SJUKVÅRD

Erikoissairaanhoito käsittää ostopalveluna HUS:ltä hankittavan erikoissairaanhoidon. Erikoissairaanhoidon palvelut tuotetaan viidessätoista HYKS:in tulosityksikössä.

Erikoissairaanhoito**Specialiserad sjukvård**

Vastuuhenkilö - ansvarsperson:

Ulla Tikkanen

sosiaali- ja terveysjohtaja - social-och hälsov.direktör

	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Avvikelse
	2020	2021	2021	2021	2021	2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-10 317 449	-10 315 000	-124 000	-10 439 000	-10 340 439	-98 561
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-10 317 449	-10 315 000	-124 000	-10 439 000	-10 340 439	-98 561

Talous

Erikoissairaanhoidon sitova toimintakate alitti talousarvion 119 000 eurolla (1,1 %).